

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych*

I kw/2002

1. Na koniec marca 2002 r. **zadłużenie sektora finansów publicznych po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora** (tj. po konsolidacji) wyniosło **327 754,2 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 316 898,4 mln zł (96,7% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 10 855,8 mln zł (3,3% długu ogółem).

2. Na koniec I kwartału 2002 r.

1) **dług krajowy** sektora finansów publicznych (po konsolidacji) wyniósł:

- wg kryterium miejsca emisji 223 004,9 mln zł (tj. 68,0% długu ogółem),
- wg kryterium rezydenta 200 264,0 mln zł (tj. 61,1% długu ogółem);

2) **dług zagraniczny** podmiotów tego sektora ukształtował się na poziomie:

- wg kryterium miejsca emisji 104 749,3 mln zł (tj. 32,0% długu ogółem),
- wg kryterium rezydenta 127 490,2 mln zł (tj. 38,9% długu ogółem);

3. Podstawowymi składnikami zadłużenia sektora finansów publicznych po konsolidacji na koniec marca 2002 r. były:

- 1) **dług z tytułu papierów wartościowych** w kwocie 223 638,0 mln zł (tj. 68,2% długu sektora ogółem),
- 2) **dług z tytułu pożyczek i kredytów** w kwocie 87 485,5 mln zł (tj. 26,7% długu ogółem),
- 3) **pozostały dług**** w kwocie 16 630,7 (tj. 5,1% długu ogółem).

4. **W okresie grudzień 2001 r. - marzec 2002 r.** w zadłużeniu sektora finansów publicznych po konsolidacji zaszły następujące zmiany:

- 1) **zadłużenie sektora wzrosło o 25 665,4 mln zł**, tj. o 8,5%, w tym:
  - zadłużenie sektora rządowego wzrosło o 25 577,9 mln zł, tj. o 8,8%,
  - zadłużenie sektora samorządowego wzrosło o 87,5 mln zł, tj. o 0,8%

Na zmianę długu sektora dominujący wpływ miał wzrost zadłużenia Skarbu Państwa. Poziom długu pozostałych podmiotów w stosunku do końca 2001 r. uległ jedynie niewielkim zmianom.

2) **wg kryterium miejsca emisji** nastąpił wzrost udziału długu krajowego w długu ogółem (z 67,1% do 68,0%), przy równoczesnym spadku udziału długu zagranicznego (z 32,9 do 32,0%);

wg kryterium rezydenta w strukturze długu sektora finansów publicznych zaszły niewielkie zmiany - udział długu krajowego spadł z 61,2% do 61,1%, równocześnie zwiększył się udział długu zagranicznego z 38,8% do 38,9%;

3) wzrósł udział długu z tytułu papierów wartościowych (z 66,1% do 68,2%) przy równoczesnym spadku udziału długu z tytułu pożyczek i kredytów (z 28,3% do 26,7%) i pozostałego długu (z 5,6% do 5,1%).

5. **Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec I kwartału 2002 r.** wyniosło **340 662,1 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 325 902,2 mln zł (95,7% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 14 759,9 mln zł (4,3% długu ogółem).

6. **Różnice** w poziomie zadłużenia sektora finansów publicznych przed konsolidacją a długiem tego sektora po wyeliminowaniu przepływów finansowych (po konsolidacji) wynikały przede wszystkim z:

- zaciągnięcia pożyczki ze środków budżetu państwa przez ZUS i Kasy Chorych; na koniec marca 2002 r. zadłużenie tych podmiotów wobec Skarbu Państwa z tytułu zaciągniętych pożyczek wyniosło 6,8 mld zł;
- zaciągnięcia przez jednostki samorządu terytorialnego ok. 25,3% (tj. 3,1 mld zł) zobowiązań wobec podmiotów sektora finansów publicznych, w tym 1,7 mld zł wobec sektora rządowego i 1,4 mln zł wobec sektora samorządowego,
- zaciągnięcia przez pozostałe podmioty sektora ok. 42,3% (tj. 8,0 mld zł) zobowiązań w sektorze finansów publicznych, w tym 7,6 mld zł wobec sektora rządowego i 0,4 mld zł wobec sektora samorządowego.

* Dane za marzec 2002 r. są danymi wstępnymi. Dane za grudzień 2001 r. zostały skorygowane.

**Pozostały dług stanowi zadłużenie z tytułu zobowiązań wymagalnych (w tym również zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa oraz zobowiązań z tytułu przedpłat na samochody, niepodwyższania płac w sferze budżetowej, zobowiązań wobec związków zawodowych) oraz z tytułu depozytów,

Wyszczególnienie	XII 2001		III 2002		zmiana III'02 – XII 2001			
	miejsce emisji	rezydent	miejsce emisji	rezydent	miejsce emisji		rezydent	
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	%	mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych po konsolidacji	302.088,8	302.088,8	327.754,2	327.754,2	25.665,4	8,5	25.665,4	8,5
Dług krajowy	202.851,7	184.948,0	223.004,9	200.264,0	20.153,2	9,9	15.316,0	8,3
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	176.274,6	158.372,3	196.664,1	173.944,1	20.389,5	11,6	15.571,8	9,8
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	9.851,9	9.851,9	9.746,5	9.746,5	-105,3	-1,1	-105,3	-1,1
3. Pozostały dług sektora	16.725,2	16.723,9	16.594,3	16.573,4	-130,9	-0,8	-150,5	-0,9
Dług zagraniczny	99.237,0	117.140,8	104.749,3	127.490,2	5.512,2	5,6	10.349,4	8,8
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	23.489,2	41.391,5	26.973,9	49.693,9	3.484,7	14,8	8.302,4	20,1
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	75.705,7	75.705,7	77.739,0	77.739,0	2.033,3	2,7	2.033,3	2,7
3. Pozostały dług sektora	42,2	43,5	36,4	57,3	-5,8	-13,7	13,8	31,6

Tablica 1. Zadłużenie sektora finansów publicznych - przed konsolidacją, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2001	struktura	III 2002	struktura	zmiana III '02 - XII '01	
		XII 2001 %		III 2002 %	mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	314 692,9	100,0%	340 662,1	100,0%	25 969,2	8,3%
1. Zadłużenie sektora rządowego	299 847,8	95,3%	325 902,2	95,7%	26 054,4	8,7%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	283 937,5	90,2%	309 388,4	90,8%	25 450,9	9,0%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185 028,4	58,8%	204 962,7	60,2%	19 934,3	10,8%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98 909,1	31,4%	104 425,6	30,7%	5 516,6	5,6%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	15 910,3	5,1%	16 513,8	4,8%	603,5	3,8%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	13 173,5	4,2%	13 642,4	4,0%	468,9	3,6%
Kasy Chorych	1 052,8	0,3%	1 033,5	0,3%	-19,3	-1,8%
Pozostałe państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	192,8	0,1%	190,6	0,1%	-2,2	-1,2%
Państwowe szkoły wyższe	237,9	0,1%	226,9	0,1%	-11,0	-4,6%
Jednostki badawczo-rozwojowe	368,6	0,1%	352,3	0,1%	-16,2	-4,4%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	476,0	0,2%	525,6	0,2%	49,6	10,4%
Państwowe instytucje kultury	5,5	0,0%	5,6	0,0%	0,1	1,1%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	16,5	0,0%	6,3	0,0%	-10,2	-61,7%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	386,8	0,1%	530,6	0,2%	143,8	37,2%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	14 845,1	4,7%	14 759,9	4,3%	-85,2	-0,6%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	12 266,4	3,9%	12 306,3	3,6%	39,9	0,3%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	11 989,2	3,8%	12 025,2	3,5%	36,0	0,3%
Dług z tytułu papierów wartościowych	1 552,3	0,5%	1 621,8	0,5%	69,5	4,5%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	9 637,2	3,1%	9 693,3	2,8%	56,1	0,6%
Pozostałe zadłużenie	799,7	0,3%	710,1	0,2%	-89,6	-11,2%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	277,2	0,1%	281,1	0,1%	3,9	1,4%
Dług z tytułu papierów wartościowych	122,8	0,0%	125,6	0,0%	2,8	2,3%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	154,3	0,0%	155,5	0,0%	1,2	0,8%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0%	0,0	0,0%	-0,1	-100,0%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	2 578,8	0,8%	2 453,6	0,7%	-125,1	-4,9%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	36,4	0,0%	33,3	0,0%	-3,1	-8,4%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	2 432,8	0,8%	2 335,1	0,7%	-97,7	-4,0%
Samorządowe instytucje kultury	61,9	0,0%	51,0	0,0%	-10,9	-17,6%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	47,7	0,0%	34,2	0,0%	-13,5	-28,4%

Tablica 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych - po konsolidacji, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2001	struktura	III 2002	struktura	zmiana III '02 - XII '01	
		XII 2001 %		III 2002 %	mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	302 088,8	100,0%	327 754,2	100,0%	25 665,4	8,5%
1. Zadłużenie sektora rządowego	291 320,5	96,4%	316 898,4	96,7%	25 577,9	8,8%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	282 617,1	93,6%	307 615,9	93,9%	24 998,8	8,8%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	183 708,0	60,8%	203 190,2	62,0%	19 482,2	10,6%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98 909,1	32,7%	104 425,6	31,9%	5 516,6	5,6%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	8 703,4	2,9%	9 282,6	2,8%	579,2	6,7%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	7 173,5	2,4%	7 642,4	2,3%	468,9	6,5%
Kasy Chorych	154,4	0,1%	81,7	0,0%	-72,7	-47,1%
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną (bez ZUS i zarządzanych)	192,8	0,1%	190,6	0,1%	-2,2	-1,2%
Państwowe szkoły wyższe	186,4	0,1%	186,0	0,1%	-0,5	-0,2%
Jednostki badawczo-rozwojowe	254,3	0,1%	233,1	0,1%	-21,3	-8,4%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	389,7	0,1%	424,4	0,1%	34,8	8,9%
Państwowe instytucje kultury	4,3	0,0%	4,2	0,0%	-0,1	-2,0%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	11,6	0,0%	3,7	0,0%	-8,0	-68,6%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	336,3	0,1%	516,6	0,2%	180,2	53,6%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	10 768,3	3,6%	10 855,8	3,3%	87,5	0,8%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	9 008,8	3,0%	9 188,1	2,8%	179,4	2,0%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	8 731,6	2,9%	8 907,1	2,7%	175,4	2,0%
Dług z tytułu papierów wartościowych	1 544,9	0,5%	1 614,4	0,5%	69,5	4,5%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	6 638,6	2,2%	6 779,3	2,1%	140,7	2,1%
Pozostałe zadłużenie	548,2	0,2%	513,4	0,2%	-34,8	-6,3%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	277,2	0,1%	281,1	0,1%	3,9	1,4%
Dług z tytułu papierów wartościowych	122,8	0,0%	125,6	0,0%	2,8	2,3%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	154,3	0,1%	155,5	0,0%	1,2	0,8%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0%	0,0	0,0%	-0,1	-100,0%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	1 759,5	0,6%	1 667,6	0,5%	-91,8	-5,2%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	2,7	0,0%	5,0	0,0%	2,3	87,8%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1 683,4	0,6%	1 605,6	0,5%	-77,9	-4,6%
Samorządowe instytucje kultury	33,8	0,0%	30,4	0,0%	-3,4	-10,2%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	39,5	0,0%	26,7	0,0%	-12,9	-32,6%

Departament Długu Publicznego, Ministerstwo Finansów

Dyrektor: Arkadiusz Kamiński tel.(022) 694-57-97

Opracowały: Beata Jajko tel. (022) 694 43 71, e-mail: beata.jajko@mofnet.gov.pl

Marta Oskiera tel. (022) 694 46 26, e-mail: marta.oskiera@mofnet.gov.pl